

ת"פ (באר שבע) 13322-07-22 - מדינת ישראל - תביעות נגב נ' פואד אבו כף - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 13322-07-22 מדינת ישראל נ' אבו כף

לפני כבוד השופט ערן צברי

המאשימה
מדינת ישראל - תביעות נגב
ע"י ב"כ המתמחה תאיר צור

נגד

הנאשם
פואד אבו כף - בעצמו
ע"י ב"כ עוה"ד ולריה קומקוב ממושרדה של עו"ד נטלי
אוטן

גזר דין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בכתב האישום מתוקן, בעבירה של גידול סמים מסוכנים לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג - 1973.

2. בהתאם לעובדות כתב האישום, הורשע הנאשם בכך שלפני תאריך 23/06/2022 סמוך לשעה 08:30 במשך תקופה שאינה ידועה למאשימה, גידל בחצר ביתו באום בטין 10 שתילים של סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל נטו של 11 ק"ג ביום התפיסה, מבלי שהיה בידו היתר כדין לעשות כן.

3. עניינו של הנאשם הופנה לקבלת תסקיר שירות מבחן.

עיקר טיעוני הצדדים ותסקיר שירות המבחן

4. שירות המבחן בתסקירו סקר את עיקר קורות חייו של הנאשם ובין היתר כי הוא אח לתשעה, אביו נפטר עת היה בן 14, ועל כן חלק מכלכלת הבית נפלה על כתפיו. עוד בעברו סבל מפגיעות מצד משפחתו ואחיו ועל כן חווה עד היום חוויות מורכבות רגשית וטראומות.

השלים 12 שנות לימוד, לא יודע קרוא וכתוב. עבר להתגורר במרכז הארץ ועבד בעבודות מזדמנות. בתקופה זו חווה תקופה מיטיבה במישור הזוגי. התסקיר סוקר עניינים אשר מטעמי צנעת הפרט לא יפורטו כאן. בשנים האחרונות שב לגור בבית אימו בשל קשיי פרנסה, ועובד בעבודות מזדמנות. הוא מאובחן כמתמודד נפש.

במקביל לקשר אצל שירות המבחן הוא נמצא בטיפול ב"מרפאת לוינסקי" בבאר שבע, החל משנת 2021 ומסתייע בהם במיצוי זכויות, מקבל ליווי סוציאלי, טיפול פסיכו-סוציאלי, ועוד. להתרשמותם הוא אדם נעים וחיוני, משתף פעולה עם אנשי המקום, מתמיד ומקפיד על הכללים. הופנה לאבחון פסיכיאטרי ואובחן כפוסט טראומטי בעוצמה גבוהה, עניין המשליך על כל מישורי חייו, מוכר לביטוח הלאומי כנכה ומקבל קצבת נכות נפשית.

באשר לעבירה נשוא כתב האישום מודה ולוקח אחריות. לדבריו קיבל את הזרעים מחבר זרז אותם. הסמים נועדו לשימוש העצמי למרות הכמות, שכן ביקש להימנע מרכישתם מאחרים ובכך להיחשף לאוכלוסייה עוברת חוק. מביע חרטה ונמצא בטיפול.

במהלך הדרך התקשה הנאשם לשתף בעולמו הפנימי ובחוויות שחוה, וזאת בשל כך שהדבר מציף אותו רגשית. בהמשך נרתם להליך פסיכודינמי, השתף בו באופן משביע רצון, תוך שבמקביל התקבלו דיווחי המשך רציפים ממרפאת לוינסקי, במסגרתם אף השתף בסדנה להתמודדות עם חובות והתנהלות כלכלית נכונה. מסר בדיקות שתן נקיות.

נוכח מכלול הדברים, המליץ שירות המבחן על הטלת ענישה שיקומית הכוללת צו מבחן מעקבי, של"צ בהיקף של 250 שעות, דבר שיטפח אחריות ורגישות חברתית, ויהווה עבורו אף עונש בעל אלמנט הרתעתי.

5. המאשימה הפנתה לערכים המוגנים בהם פגע הנאשם, ולפסיקה עניפה אשר עסקה בחומרה הכרוכה בהפצת סמים ופגיעה במשתמשי הסמים כמו גם בבני משפחתם. באשר לנסיבות ביצוע העבירה נטען כי אלה בוצעו תוך תחכום, רכישת ידע, השגת חומרים וכלים ייעודיים וכן תכנון מוקדם וקפדני. הנאשם נמצא בראש הפירמידה - הוא שמייצר את הסמים וממנו עלול הסם להגיע לרחובות. כמו כן לא מדובר בגידול זניח אלא במשקל של 11 ק"ג, ולכן ענישה צופה פני עתיד מחטיאה את המטרה. לאור זאת סבורה המאשימה כי יש לקבוע מתחם עונשי הנע בין 18 - 36 חודשי מאסר בפועל. באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה מאחר שמדובר בנאשם נעדר עבר פלילי אשר נטל אחריות על מעשיו, ומאידך יש שיקולי הרתעה הרי שיש להעמיד את עונשו בחלקו התחתון של המתחם וזאת לצד ענישה נלווית. באשר לתסקיר שירות המבחן סברו כי הוא השתף רק בחמישה מפגשים והשתלב בטיפול רק לאחרונה ולכן אין מקום לסטייה לקולא משיקולי שיקום.

6. ב"כ הנאשם פתחה את טיעוניה בכך שהענישה אליה הפנתה המאשימה עוסקת באירועים חמורים בהרבה מזה שלפני וכן כי יש לבכר התייחסות וחומרה להיקף השתילים ולא למשקל הסמים בעת תפישתם וזאת בהתאם לפסיקה הנוהגת. עוד הפנתה לפסקי דין שונים אשר לצד קביעת מתחמי ענישה הנעים החל משמונה חודשי מאסר ואילך, התקבלה עתירה לחריגה משיקולי שיקום. לדבריה ניתן לקבוע מתחם ענישה הנע בין 8 חודשי עבודות שירות ואילך,

ולחרוג משיקולי שיקום בעניינו של הנאשם תוך אימוץ המלצת שירות המבחן. עוד פירטה את נסיבות חייו הקשות של הנאשם ואשר הם שהביאו אותו לביצוע העבירות, למצבו הנפשי הרעוע ולכך שהוא מאובחן כסובל מ-PTSD, עבר תהליך עצמאי במרפאת לוינסקי, ולאחר מכן הדברים נכרכו בתהליך אצל שירות המבחן והדבר הביא לשינוי דרמטי בהמלצות לעונש.

7. הנאשם בדבריו שב ולקח אחריות על מעשיו, למד לקח, ביקש להתחשב במצבו, כעת לא עובד, מתקיים מקצבת נכות, אשר בעטיה לא יכול לעבוד מחמת תעוקה נפשית הכרוכה בחוויותיו את העבודה לצד אחרים.

קביעת מתחם העונש ההולם

8. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, יש להשית על הנאשם עונש הולם, תוך שמירה על יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו, מידת אשמו של הנאשם וסוג ומידת העונש שיוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנהוגה, ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

האינטרסים המוגנים ומידת הפגיעה בהם

9. הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם נוגעים להגנה על שלום הציבור ובריאותו הנובעת מנזקים ישירים ועקיפים שנגרמים למשתמשי הסמים ולבני משפחתם כמו גם לציבור בכללותו. נזקים אלה נובעים מהתמכרות לחומרים משני תודעה אלה, ויוצרים מעגל שוטה בקרב המשתמשים, בו הם נעים סביב הצורך לממן את מנת הסם הבאה ומטילים נטל כבד על משפחתם בעצם הסביבה הרעילה שנוצרת כתוצאה מהשימוש, ואף על הציבור בפגיעה ברכושו, ובנוסף בניית סביבה עבריינית הכרוכה בהשגת הסם ובחשיפתו לשרשרת הפצת הסם.

10. מידת הפיתוי הנובעת מעבירות אלה - לכלל שרשרת הפצת הסם - נוגעת לתשואה הכלכלית המשמעותית הצומחת לאלה הנמנים על השרשרת, ומייצרים תמריץ משמעותי להגביר את העיסוק בגידול והפצת הסמים, לצד הסיכוי הנמוך להיתפס ולעמוד לדין בשל כך.

11. נוכח זאת, ובשל מידת הסכנה שנגרמת לציבור, יש לנקוט במידת ענישה המבכרת שיקולי הרתעה ואשר מסיגה את האינטרסים האישיים של נאשמים ונסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. לעניין זה אפנה לע"פ 2729/22 מיכאל שיטריט נ' מדינת ישראל (נב' 3.5.2023)

"כפי שנפסק לא אחת, וכפי שציין בית המשפט קמא בגזר הדין, עבירות הנוגעות לגידול ולייצור סם הקנבוס מתאפיינות בחומרה יתרה, ובהתאם לכך יש לנקוט לגביהן מדיניות ענישה מחמירה ומרתיעה (ראו: ע"פ 2596/18 זנזורי נ' מדינת ישראל, פסקאות 7-8 [פורסם בנבו] (12.8.2018) (להלן:

עניין זנזורי); ע"פ 5807/17 דרחי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (18.6.2018). זאת, בפרט בהתחשב בתמריץ הכלכלי הניכר לביצוע עבירות מסוג זה (ע"פ 4387/20 מדינת ישראל נ' דרור, פסקה 13 [פורסם בנבו] (8.2.2021) (להלן: עניין דרור); ע"פ 2139/22 ג'נאח נ' מדינת ישראל, פסקה 12 [פורסם בנבו] (14.7.2022)). בהקשר זה נקבע בפסיקה כי יש לתת משקל להיקף הגידול של הסמים וכן להיקף התכנון, הכלים והמשאבים שהושקעו בכך (ע"פ 126/22 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 12 [פורסם בנבו] (27.4.2022) (להלן: עניין פלוני)).

מדיניות הענישה

12. עבירות של גידול סמים מסוג קנאביס זכו להתייחסות עניפה בפסיקה. עיקרה של הפסיקה בעבירה זו נוגעת להבהרה וחידוד ביחס לשני היבטים אלה -

א. **לסוג הסם** אשר בטעות נחשב לסם "קל", ודאת נוכח החקיקה במסגרת יוזמת "אי הפללת שנקבעה בתקנות העבירות המנהליות (קנס מנהלי - החזקת קנאביס ושימוש בו לצריכה עצמית), תשפ"ב-2022 אשר גרמה לתפיסה לפיה נכרכת עבירת ההחזקה לצריכה עצמית יחד עם העבירות "המשלימות" - היינו סחר, גידול והפצה.

נוכח ריבוי טענות הנוגעות לקשר ולהשפעה של תקנות אלה אף על הנמנים על מגדלי ומפיצי סם הקנבוס, מצא בית המשפט העליון לחזור על מושכלות יסוד, ולהדגיש את הברור מאליו -

בשולי הדברים, יודגש, כי אין ממש בטענה ביחס לשינוי הגישה העונשית לעבירות שעניינן סם מסוג קנבוס. אך בעת האחרונה קבע בית משפט זה כי הדין הנוהג והמחייב הוא הקבוע בפקודה לפיה קנביס הוא סם מסוכן (ע"פ 6299/20 חן נ' מדינת ישראל" (4.2.2021)).

(רע"פ 2277/21 אברהם יוחננוב נ' מדינת ישראל (נבו 8.4.2021), (ראו גם ע"פ 6299/20 שחר חן נ' מדינת ישראל (נבו 4.2.2021), רע"פ 174/21 ישראל סעדיה סויסה נ' מדינת ישראל (נבו 25.2.2021)).

ב. טענה נוספת נוגעת **למשקל הסמים בעת התפיסה**, אשר עשויה לתעתע במתבונן מהצד, כאינדיקציה לחומרת העבירה אותה ביצע הנאשם ולגזירה שווה מהענישה הנוהגת. בעבירות אלה, עיקר תשומת הלב הינה **לפוטנציאל** הנובע מהיקף הגידול שנגזר בין היתר מהיקף השתילים, הצידוד שהוחזק לשם כך ועוד. בעפ"ג (מחוזי באר שבע) 6525-09-21 גל סבן נ' מדינת ישראל (נבו 15.12.2021) נכתב כך -

"משקל הסם בעת תפיסת השתילים, לבדו, אינו משקף בצורה ממצה את רכיב כמות הסם - המהווה מדד חשוב לאמידת חומרת עבירת סמים. יש להעמיד לצדו את הנתון הנוגע למספר השתילים,

**היכול ללמד על כמות הסם שניתן היה להפיק מהשתילים בעת
הבשלתם, ולשמש מדד למידת הפגיעה שיכלה להיגרם ממעשה
העבירה. צירוף הנתונים מציג תמונה מלאה יותר של היבט הפגיעה
בפועל ובכח של מעשה העבירה".**

13. ברע"פ 5018/18 עומר בוזגלו נ' מדינת ישראל (נבו 21.10.2018) נדון עניינו של נאשם אשר גידל שתילי קנבוס, אשר בעת המעצר היו במשקל של 544 גרם לערך (אין מידע ביחס להיקף השתילים), וזאת לצד ציוד שכלל גנרטור, חומרי דיזון וכלי תאורה. כאשר הגיעו השוטרים הוא השתולל והשליך חלק מהראיות מחלון הדירה. מתחם העונש הועמד עד מספר חודשי מאסר שיכול שירוצו בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים. על הנאשם הושת עונש מאסר של שלושה חודשים בעבודות שירות. ערעור לבית המשפט המחוזי נדחה, וזאת לאחר שנטען כי הרשעתו עשויה לפגוע ביכולתו לעבוד כרופא, תוך שנקבע כי הענישה מקלה. רשות ערעור נדחתה אף היא.

14. בעפ"ג (מחוזי ב"ש) 69977-05-24 מתן מרדכי בוקובזה נ' מדינת ישראל (נבו 24.9.2024) נדחה ערעורו של נאשם אשר גידל 13 שתילים שהיו בעת התפיסה במשקל של 700 גרם וזאת בביתו בתוך עציצים שונים. לאחר שבמסגרת תסקיר שירות המבחן הוא התבטא בכך שנהג לעסוק בגידול סמים והסחר לצורך עסקי, נקבע מתחם עונשי לעבירות הסמים כך שינוע בין מספר חודשי מאסר ועד לשנת מאסר. מאחר שהנאשם הורשע בנוסף בעבירות של החזקת סכין ואיומים, הועמד עונשו על 7 חודשי מאסר בעבודות שירות ועונשים נלווים.

15. בעפ"ג (מחוזי חי') 28110-10-15 מדינת ישראל נ' עידן דוד (נבו 17.12.2015) נדון עניינו של נאשם אשר בצוותא חדא עם אחר גידל 21 שתילים אשר בעת התפיסה שקלו 3.6 ק"ג וזאת במעבדה שכללה שלושה חדרונים, מאווררים, תאורה יעודית, מערכת השקיה, גופי חימום, חומרים מעודדי צמיחה וכיוצ"ב. מתחם הענישה נקבע כנע בין 6 - 12 חודשי מאסר בפועל. בשל שיקולי שיקום הרשעתו בוטלה ונגזרו עליו עונשי של"צ וכיוצ"ב. ערעור לבית המשפט המחוזי התקבל רק במובן של הארכת תקופת התנאי כאשר יתר העונשים ואף אי ההרשעה נותרה ללא התערבות.

16. בת"פ (שלום ב"ש) 4402-02-22 מדינת ישראל נ' תאמר אלעאויין (לא פורסם) (23/05/2024) נדון נאשם שגידל 10 שתילים במשקל של 170 גרם בעת התפיסה לצד מערכת השקיה מאולתרת. מתחם העונש נקבע כנע בין מאסר מותנה וענישה צופה פני עתיד ועד מסר חודשי מאסר בעבודות שירות, ועונשו הועמד על מאסר מותנה ועונשים נלווים.

17. בת"פ (שלום אש') 10427-03-22 מדינת ישראל נ' איתן מיכאילוביץ (נבו 14.3.2024) נדון נאשם בגין גידול 10 שתילים בדירה לצד ציוד שכלל מנורות, משקלים, שנאים, אוהל גידול וכיוצ"ב. מתחם העונש נקבע כנע בין 6 - 18 חודשי מאסר בפועל ועונשו הועמד על 4 חודשי מאסר בעבודות שירות ועונשים נלווים.

18. בת"פ (שלום ראשל"צ) 23798-01-21 מדינת ישראל נ' אור שוקרון (נבו 11.9.2024) נדון עניינו של נאשם שגידל 4 שתילים וכן שתילים נוספים בדירתו שהיו בעת התפיסה במשקל של 2.36 ק"ג יחד עם ציוד לגידול הסמים שכלל מאווררים, מנורות, דשנים, מדריך לגידול וכיוצ"ב. מתחם העונש נקבע כך שינוע בין מספר חודשי מאסר בעבודות שירות ועד ל 15 חודשי מאסר בפועל ועונשו הועמד על 4 חודשי מאסר בפועל.

19. הפסיקה אליה הפנתה המאשימה, לא אפשרה לי ללמוד על נסיבות ביצוע עבירה דומות, שכן פוטנציאל הנזק שם, כמו גם היקף הציוד ודרך הגידול של הסמים, חמור בהרבה מהעניין שבפני

א. בת"פ (שלום ב"ש) 14751-12-20 מדינת ישראל תביעות נגב נ' איגור בן ולרי קלצקו (נבו 26.10.2022) מדובר בדירת שלושה חדשים שהוסבה למעבדת גידול ואשר כללה ציוד של מזגנים, מאיידיים, מפוחים, ציוד חשמלי מתקדם, מנורות, 500 אדניות נוספות וכיוצ"ב, והנאשם שם גידל 206 שתילים אשר ביום התפיסה שקלו 9 ק"ג. מתחם העונש הועמד על 14 - 30 חודשי מאסר ועונשו של הנאשם הועמד על 18 חודשי מאסר ועונשים נלווים.

ב. בת"פ (שלום ב"ש) 52661-11-19 **מדינת ישראל נ' גל סבן** (לא פורסם) נדון נאשם בגין גידול של 1,136 ק"ג אשר ביום התפיסה שקלו 15 ק"ג, וזאת בדירה שהושכרה על ידו, ושכללה ציוד מתקדם לגידול הסמים שכלל מזגנים רבים, כלי ייבוש, מדדי טמפרטורה, משאבות מים ו 800 אדניות נוספות ועוד. מתחם העונש נקבע כנע בין 24 - 48 חודשי מאסר ועונשו של הנאשם הועמד על 27 חודשי מאסר. בית המשפט שם התמקד בפוטנציאל הנזק שנגזר מהיקף השתילים והציוד שנתפס ולא דווקא במשקל השתילים בעת התפיסה. עוד מצאתי להעיר כי ערעור על גזר הדין נדחה והדבר לא הובא בדברי המאשימה (עפ"ג (מחוזי באר שבע) 6525-09-21 גל סבן נ' מדינת ישראל (נבו 15.12.2021)).

ג. בת"פ (שלום ב"ש) 68645-11-20 מדינת ישראל נ' דניאל אגיבייב (נבו 20.5.2021) נדון עניינו של נאשם שגידל 1,800 שתילים באמצעות דירה שהוסבה לחממת גידול ושכללה 65 פלורוסנטים, שנאים, מפוחים, אוהל חממה, תאורה יעודית, מדפים וכיוצ"ב, ושמשקל הסמים בעת התפיסה עמד על 12 ק"ג. מתחם העונש שם נקבע כנע בין 20 - 36 חודשי מאסר ועונשו הועמד על 28 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. **גם** במקרה זה הוגש ערעור (עפ"ג 39979-05-21 **דניאל אגיבייב נ' מדינת ישראל** (לא פורסם) (09/09/2021)) אשר נדחה ואשר לא הוזכר בדברי המאשימה.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירות

20. בשונה ממקרים אחרים בהם מדובר בגידול סדור - בין במסגרת מעבדה בדירה שהוסבה לשם כך, ובין במסגרת גידול שדה או בחממה - אין בכתב האישום התייחסות לציוד מיוחד שהיה כרוך בגידול, תאורה, דישון וכיוצ"ב. מדובר בהתאם לאמור בתסקיר בגידול שנעשה ללא ידע מוקדם וללא השקעה מיוחדת, כך שבהיבט זה, אין נסיבות מיוחדות לחומרה הנוגעות לתכנון ותחכום בביצוע העבירה וזאת אף בניגוד לדברים שנטענו על ידי המאשימה.

21. הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה משמעותי מחד שכן מדובר בהיקף של עשרה שתילים אשר "הוכיחו" יכולת צמיחה ליבול של 11 ק"ג כפי שניכר מהמשקל בעת התפיסה. נזק זה עשוי היה לגלוש בקלות אל משתמשי סמים אחרים - בין בשל מצבו הכלכלי הרעוע של הנאשם מצד הפיתוי הכרוך בעיסוק במכירת סמים, ובין באמצעות אחרים שהיו נדרשים לגידול שצמח לידם. זאת ועוד, לא ניתן להתעלם מכך שאחרים שהיו עוברים ליד השתילים שצמחו בחצר, וביניהם אף קטינים הנחשבים ל"רגישים" ביותר להשפעות ההרסניות של הקנאביס, היו עשויים להיפגע אגב אורחה, או בשל הזמינות של הסמים שצמחו לידם.

יש להדגיש בעניין זה כי משקל הסמים בעת התפיסה היה משמעותי - 11 ק"ג, והדבר משליך על פוטנציאל מידת הנזק, כפועל יוצא מהיבול שהיה עשוי למצוא עצמו בדרכו למשתמשי סמים אחרים.

22. מאידך היקף השתילים הוא קטן באופן יחסי, וכי מדובר במשקל של סם אשר טרם עבר תהליך עיבוד הכרוך בייבוש ומיון, טרם הפיכתו לחומר המיועד להפצה, ועל כן יש לאזן מידת פוטנציאל הנזק בהתאם לאמור מעלה.

23. הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירות - לדבריו - נבעו מקבלת הזרעים מאחר, ורצונו להימנע מאינטראקציה עם גורמים עברייניים בעת שהיה מבקש לרכוש סמים על מנת לצרוך אותם. אמנם נסיבות החיים של הנאשם רלבנטיות לחלק הבא של קביעת העונש בגדרי המתחם, אלא שעניינים אלה כרוכים בקשר הדוק בסיבות שהביאו אותו לשתול את הסמים, ונובעים על פני הדברים ממצבו הנפשי הרעוע, היותו בעל תפיסה עצמית חסרת ביטחון, פגיעותו מסביבתו הקרובה, וחוויות העבר אשר הביאו אותו לצרוך סמים שונים וביניהם קנאביס על מנת "להשקיט" את השדים שבראשו.

24. מכל האמור, נוכח מידת הפגיעה באינטרסים המוגנים שהיא מדודה באופן יחסי למגדלי סמים במקרים חמורים בהרבה, נוכח ההיקף הקטן יחסית של השתילים ואופן הגידול אשר לא היה כרוך בתחכום/תכנון או ציוד מיוחד שהובא לשם כך, כמו גם הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה והענישה הנוהגת, אני קובע כי מתחם העונש בענייננו הוא כזה הנע בין שישה חודשי מאסר שיכול שירוצו בעבודות שירות ועד 14 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

25. כפי שפורט מעלה בעניינים שהובאו בתסקירי שירות המבחן, הנאשם שבפני סבל לאורך השנים מפגיעות מהסובבים אותו, וביניהם אף אלא הקרובים אליו ושומרים להיות מגניו. לאורך השנים סיגל לעצמו הנאשם דפוסי התנהגות מתגוננים וחרדתיים, הוא אובחן כסובל מפוסט טראומה וניכר שעשה מאמץ בשנים האחרונות להידרש לאחרים מבקשי טובתו - בין באמצעות שירות המבחן ובין באמצעות "מרפאת לוינסקי". הנאשם עבר תהליכים שונים אשר בסופו של דבר הביאו אותו לכדי הירתמות ונכונות מצידו להיחשף אף בשירות המבחן ולהשתתף בטיפול

משמעותי.

26. הנאשם מתמודד נפש, אשר ניכר בהתאם לאמור במסמכים השונים כי הוא מנסה בכל מאודו להשתלב ולהיות אזרח מועיל, ובו בזמן לשמור על גבולות הקשורות בביטחון האישי.

27. משכך ניתן לומר שהנאשם נמנה על החלשים בחברה, אשר ההתמודדות שלהם בשדה החברתי הינה שקופה במידה לא מובטלת, וכי למרות כל אלה, הנאשם בעצמו ניגש לקבל עזרה ופועל להטבה במצבו.

28. לזאת יש להוסיף כי הנאשם בעל נכות נפשית מוכרת, מקבל קצבת אי כושר עבודה ברמה של 100%, את חזרתו למקום מגורי אימו אשר כרוכה בהתמודדות עם קשיים רבים הנובעים לעניינים אשר פורטו במסמכים ואשר אין מקום לפרטם עלי כתב גם כאן, וכן את מאמציו הנוכחיים למצוא מקום עבודה יציב שיתן לו משמעות ותעסוקה מותאמת.

29. משכך, מדובר בנאשם שהשתת עונש מאסר אף בעבודות שירות עשוי להביא לפגיעה משמעותית בו, ולפגיעה מהותית בהליך השיקום בו החל ואשר הוא **נמצא בחלקים מתקדמים** בו.

שיקולי הרתעת היחיד והרבים

30. כפי שצוין מעלה, ודאי ישנם שיקולי הרתעה רלבנטיים בעבירות סמים בכלל וגידול סמים בפרט. הקשר הגורדי שבין התמריץ הכספי המשמעותי בעבירות אלה, מייצר מאידך חובה להרתיע נאשמים לפעול כחלק ממנגנון יצור והפצת הסמים.

31. יחד עם זאת, נוכח האמור מעלה ובין היתר בתמריץ העיקרי של הנאשם, נסיבות חייו הקשות, התהליך אליו נרתם כתוצאה ישירה ועקיפה מההליך העיקרי, הרי שמידת הרלבנטיות להרתעתו מוטלת בספק.

שיקולי שיקום

32. בהתאם לאמור בסעיף 40ד (א) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, ניתן לסטות ממתחם הענישה לקולא משיקולי שיקום - מקום בו בית המשפט מצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם. הפסיקה הבהירה כי יש לתת מעמד לשיקול ההלימה בגזירת העונש, וכי לא בכל מקרה בו מתקיים הליך טיפולי בכיוון חיובי צריך להפעיל את המסכות לחריגה משיקום. יחד עם זאת וכפי שנאמר בין היתר בע"פ 7757/21 אהרון קיי מרזוקי נ' מדינת ישראל (נבו) (24.5.2022) יש לבחון את הדברים באמצעות מבחני משנה הנוגעים למאמציו של הנאשם, העשייה בפועל שנקט, נטילת אחריות מצידו ועוד -

"ואכן, בפסיקה נקבע כי יש לנקוט זהירות רבה בהפעלת סעיף 40ד

לחוק העונשין, וכי סטייה ממתחם הענישה תיעשה אך במקרים חריגים ובמשורה, מקום בו סיכויי שיקום מובהקים מצדיקים זאת (ראו: ע"פ 1229/19 סלומינסקי נ' מדינת ישראל, פסקה 13 [פורסם בנבו] (1.7.2019)). על מנת להעריך את סיכויי השיקום יש לשקול, בין היתר, את "המוטיבציה שהפגין האדם שהורשע להשתקם; הליך של גמילה מהתמכרות שהוא עובר; השתלבות מוצלחת בהליכים טיפוליים שונים; אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה; הבעת חרטה כנה על המעשים והפגנת אמפתיה כלפי נפגעי העבירה" (ע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל, פסקה 24 [פורסם בנבו]). (18.4.2018)

ראו גם ע"פ 7172/21 מאדי דאהר נ' מדינת ישראל (נבו 31.1.2023), ע"פ 671/22 אחמד אבו תנהא נ' מדינת ישראל (נבו 20.10.2022).

33. משסקרתי כל הדברים מעלה, שוכנעתי כי בעניינו של הנאשם מתקיימים שיקולי שיקום מובהקים, המצביעים על סיכוי של ממש שישתקם. אלה נובעים מהתהליך העצמי שעשה במרפאת לוינסקי, מקורות חייו אשר פעם אחר פעם הוא נטל יוזמה, עבר למקום חדש, פעל על מנת לשנות את גורלו, הצליח בכך, וכאשר שב ונפגע על ידי סביבתו היה נכון לעשות שינוי נוסף, וחוזר חלילה.

34. בע"פ 1534/23 נחמן בכר נ' מדינת ישראל (נבו 26.7.2023) נבחן עניינו של נאשם שהורשע בשלושה מעשי שוד, נדון לשנת מאסר בגין חריגה משיקולי שיקום ובבית המשפט העליון מצאו לנכון לקבל הערעור ולחרוג עוד יותר ממתחמי הענישה תוך שכתבו את הדברים הבאים -

"אנו סבורים שהצטברו כאן נסיבות החורגות הרבה מעבר לשיקולי קולא רגילים של גיל צעיר והעדר עבר פלילי. ההרתעה הושגה; החרטה היא כנה; המעידה חד-פעמית; ובעיקר - הדרך השיקומית היא מרשימה, ובנסיבות שנוצרו אין לקטוע אותה. התרשמותנו היא שהטלתו של עונש מאסר לריצוי בפועל בהיקף שעליו הורה בית המשפט המחוזי הייתה במקרה זה בבחינת "לא בשר לא חלב" - מחד גיסא, מדובר בעונש אשר משקף הכרה בכך שאין למצות את הדין עם המערער, ומאידך גיסא, הכניסה למאסר בפועל הייתה קוטעת באחת את ההליך הטיפולי המשמעותי שהחל בו. מוטב לתת משקל מלא לנסיבות הנזקפות לזכותו של המערער במקרה ייחודי זה, באופן שיטה את הכף לטובת האפשרות של שיקומו (ראו והשוו: ע"פ 779/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 11-13 [פורסם בנבו] (12.4.2015); ע"פ 2392/21 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 26 [פורסם בנבו]). (12.8.2021)

35. הדברים לעיל נכונים גם למקרה שלנו, גם במקרה בפני, הנאשם עשה שימוש במשבר הכרוך

בהעמדתו לדין, כמנוף לשינוי באורחות חייו, נכנס למסע עצמי ביוזמתו ולאחר מכן אף אצל שירות המבחן, וכעת נמצא בעיצומו של תהליך.

36. משכך יש מקום לתת לו הזדמנות להוכיח עצמו, להמשיך לתמוך אותו באמצעות ליווי של שירות המבחן בצו לתקופה משמעותית, שתוכל לסייע לו ולתמוך אותו, ומאידך לוודא שהוא ממשיך בנתיב השיקום. אחרת, ישוב הנאשם לגזירת דינו מחדש, והדברים ישקלו בשנית.

סוף דבר

37. לאור כל האמור מצאת כי יש לחרוג בעניינו של הנאשם ממתחם הענישה משיקולי שיקום כמפורט מעלה, ואני גוזר את עונשו של הנאשם לעונשים הבאים :

א. מאסר על תנאי לתקופה של שישה חודשים.

המאסר המותנה יופעל אם תוך תקופה של שלוש שנים מהיום יעבור הנאשם עבירה מסוג פשע בניגוד לפקודת הסמים.

ב. בשל מצבו הכלכלי של הנאשם ועל מנת שלא לגרום לו לנזק מיותר, מצאתי לנכון שלא להטיל עליו קנס כספי.

ג. **הנאשם יתחייב בסך 10,000 ₪** שלא לעבור על עבירת פשע בניגוד לפקודת הסמים המסוכנים, וזאת לתקופה של שנתיים מהיום.

ד. ניתן בזאת צו של"צ בהיקף של 250 שעות.

הנאשם יבצע את עבודות השל"צ במשך שנה מהמועד שיקבע על ידי שירות המבחן בהתאם למקום אליו ישובץ הנאשם על ידי שירות המבחן.

הובהר לנאשם, כי אם לא ישתף פעולה עם שירות המבחן, או לא יתמיד בביצוע עבודות השל"צ, ניתן יהיה להפקיע את צו השל"צ ולהטיל עליו עונש אחר תחתיו.

ה. ניתן בזאת צו מבחן בפקוח שירות המבחן למשך 18 חודשים מהיום.

הובהר לנאשם חובת שיתוף הפעולה עם שירות המבחן. הובהר לנאשם, כי אם לא ישתף פעולה עם שירות המבחן ניתן יהיה להפקיע את הצו ולגזור עונשו מחדש.

ו. פסילת רישיון על תנאי לתקופה של 18 חודשים.

הפסילה תופעל אם תוך תקופה של שנתיים מהיום, יעבור הנאשם על עבירת פשע בניגוד לפקודת הסמים המסוכנים.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לשירות המבחן.

מורה על השמדת הסמים בכפוף לחלוף מועד הערעור.

זכות ערעור תוך 45 ימים לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, טז' טבת תשפ"ה, 16 ינואר 2025, בהעדר הצדדים.